

YUHANA

ka letere fɔlɔ min sebe

Kitabu faamucogo

Ka kapa ni mɔgɔ caman ta miiriya ye, Yuhana min ka Yesu ta Kibaro Diman* kitabu sebe, ale kelen le kera Yuhana ta letere fɔlɔ ni letere flanan ni letere sabanan sebebaga ye, ani Yirari kitabu. Yuhana ta letere saba bɛ sebera wagati kelen na, k'a ta Efesi, Azi mara ra; o y'a sɔrɔ a si tun kɔrɔra kosebe.

Yuhana ka nin letere sebe janko ka a karanbagaw ja gbeleya, o ye to Ala ta jɛnɔgɔnya ra, ka to jɛnɔgɔnya ra ni jɔgɔn ye fana.

Yuhana b'a fe lanabagaw ye o yere mabɔ fana karamɔgɔ faninyafɔbagaw ra. O karamɔgɔ dɔw tun be mɔgɔw karan k'a fɔ ko Yesu te Ala ye, ko adamaden lo. Dɔw fana tun be mɔgɔw karan k'a fɔ ko ka Ala ta lɔnniya sɔrɔ, ko o le nafa ka bon; o tun b'a fɔ ko mɔgɔ be kewale minw ke, ko o te jate. O karan tun kera sababu ye ka lanabagaw bla kewalejugu suguya bɛ ra.

Yuhana k'a yira ko o karan te can ye, ko Nin Saninman* ta le be can ye. Ale k'a yira ko Yesu ye Ala ye, nka a kera adamaden ye, janko ka ke adamadenw ta jurumun saraka ye. Yuhana k'a fɔ k'a gbeleya ko Ala ye yeelen le ye. Lanabaga fana ka kan ka tagama yeelen na. Yuhana be Ala ta kanuya ko fɔ fana k'a gbeleya; a ko Ala be a ta ko bɛ ke ni kanuya ye (4.8). O kosɔn lanabagaw ka kan ka kanuya sira tagama, ka yafa jɔgɔn ma, ka ban jurumun ma, ka saninya, ka la a ra ko Yesu le ye Kisibaga ye.

Kitabu kɔnɔkow

Kitabu daminakumaw (1.1–4)

Yeelen ni dibi (1.5–2.27)

Ala denw tagamacogo (2.28–3.24)

Cira faninyafɔbagaw (4.1–6)

Kanuya (4.7–5.12)

Lanabaga ye Ala ta mɔgɔ le ye (5.13–21)

Kuma min be panamanya di

(Yuhana 1.1–14)

1 ¹Sani dunuɔa ye dan, min tun be yi, an ka min men, an ka min ye an ja ra, an ka min fle, an boro magara min na, o ye Kuma ye, kuma min be panamanya di. ²Janamanya yirara an na; an k'a ye; o le kosɔn an kera a seere ye, an be o panamanya banbari ko fɔ aw ye. O panamanya tun be Fa Ala kɔrɔ; ale ka a yira an na. ³O kosɔn an ka min ye, ani an ka min men, an be o fɔ aw ye, janko aw fana ye ke ni an ye jɛnɔgɔnya ra. Anw be jɛnɔgɔnya ra ni min ye, o ye Fa Ala le ye, ani Den* min bɔra Ala ra, Yesu Kirisita. ⁴O kosɔn an be nin kow bɛ sebera k'a ci aw ma, janko an ta jagari ye ke jagari dafanin ye.

Ala ta yeelen ni jurumun yafari

⁵An ka kuma min men Yesu Kirisita fe ka o fɔ aw ye, o ye nin ye: Ala ye yeelen le ye, dibiko si te Ala ra. ⁶Ni an ko, ko an ni Ala be jɛnɔgɔnya ra, k'a sɔrɔ an be tagama dibi ra, o tuma an ye faninyafɔbagaw le ye; an te tagama can kan. ⁷Nka ni an be tagama yeelen na, i ko Ala yere be yeelen na cogo min na, o tuma an be jɛnɔgɔnya ra ni jɔgɔn ye. Den min bɔra ale Ala ra*, Yesu, o jori be an saninya ka jurumun bɛ bɔ an na.

⁸Ni an ko jurumun te an na, o tuma an be an yere le lafirira; can te an jusukun na. ⁹Nka ni an ka lɔ an ta jurumunw na, Ala min ye kankelentigi ye, ani a terennin lo, ale bena yafa an ma, ka an saninya ka bɔ terenbariyakow bɛ ra; ¹⁰Ni an ko, ko jurumun te an na, o tuma an ka Ala ke faninyafɔbaga le ye; a ta kuma te an jusukun na.

2 ¹Ayiwa, ne ta denw, ne be nin sebe ci aw ma, janko aw kana jurumun ke tuun. Nka ni dɔ ka jurumun ke, soronarikɛbaga be an fe Fa Ala kɔrɔ, min ye Yesu Kirisita ye; ale terennin lo. ²Ale yere le kera saraka ye janko ka an ta jurumun kafari; a ma dan an dɔrɔn ta jurumunw ma de, dunupamɔgɔ bɛ lajennin ta lo.

Ala ta cifɔnin

(Matiyu 7.21–23; Yuhana 13.34,35; 14.21–24)

³An b'a lɔn min fe ko an ka Kirisita lɔn, o fle nin ye: Ni an be a ta cifɔninw sira tagama. ⁴Mɔgɔ min b'a fɔ ko ale k'a lɔn, k'a sɔrɔ a te a ta cifɔninw sira tagama, o tigi ye faninyafɔbaga le ye; can te a jusukun na. ⁵Nka mɔgɔ min be Ala ta kuma sira tagama, Ala ta kanuya dafanin be o tigi jusukun na. An b'a lɔn nin le fe ko an be jɛnɔgɔnya ra ni a ye. ⁶Ni mɔgɔ min ko ale be jɛnɔgɔnya ra ni Yesu ye, o tigi ka kan ka tagama i ko Yesu tagamana cogo min na.

⁷Ne balema kanuninw, ne te cifɔninkura le sebera k'a ci aw ma. Nka cifɔninkɔrɔ lo, min dira aw ma kabini a damina ra. Aw ka kuma min men, o cifɔninkɔrɔ ye o le ye. ⁸O bɛɛ n'a ta, ne bɛ cikura le sebera ka di aw ma; Yesu tagamana ka kaɗa ni o can ye; can lo aw fana fɛ, sabu dibi bɛ temena, yeelensɔbɛ bɔra ka ban.

⁹Ni mɔgɔ min ko ale bɛ tagama yeelen na, k'a sɔrɔ a bɛ a balema kɔninya, o tigi bɛ dibi ra hali bi. ¹⁰Mɔgɔ min bɛ a balema kanu, o tigi bɛ yeelen na; foyi tɛ o tigi ra, min bɛ se ka ke mɔgɔ kunnacen sababu ye. ¹¹Nka mɔgɔ min bɛ a balema kɔninya, o tigi bɛ dibi ra. A bɛ tagama dibi ra; a tɛ a tagafan kelen lɔn, sabu dibi ka a ja fin.

¹²Ayiwa, ne ta denmisɛnw, ne bɛ nin seɓɛ ci aw ma, sabu aw ta jurumun yafara aw ma Yesu tɔgɔ kosɔn.

¹³Faw, ne bɛ nin seɓɛ ci aw ma, sabu min tun bɛ yi kabini dunuɗa damina ra, aw ka o lɔn. Kanbelenw, ne bɛ nin seɓɛ ci aw fana ma, sabu aw ka se sɔrɔ Setana kan.

Denmisɛnw, ne bɛ nin seɓɛ ci aw ma, sabu aw ka Fa Ala lɔn.

¹⁴Faw, ne bɛ nin seɓɛ ci aw ma, sabu min tun bɛ yi kabini dunuɗa damina ra, aw ka o lɔn.

Kanbelenw, ne bɛ nin seɓɛ ci aw ma, sabu fanga bɛ aw ra, aw ka Ala ta Kuma to aw jusukun na, aw ka se sɔrɔ Setana kan fana.

¹⁵Ayiwa, aw kana dunuɗa kanu, aw kana dunuɗakɔnɔfenw kanu. Ni mɔgɔ min bɛ dunuɗa kanu, Fa Ala ta kanuya tɛ o tigi jusukun na. ¹⁶Sabu fɛn minw bɛɛ bɛ dunuɗa ra, minw ye farisogo nege ye, ani mɔgɔ ja bɛ bɔ fɛn minw fɛ, o nege, ani dunuɗa yerebonyakow, o si tɛ bɔ Fa Ala ra, o bɛ sɔrɔ dunuɗa le ra. ¹⁷Nka dunuɗa bɛ temɛ, mɔgɔw bɛ ɗabɔ fɛn o fɛn fɛ, o bɛɛ bɛ temɛ fana; nka mɔgɔ min bɛ Ala sago ke, o tigi bɛ to ni Ala ye wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.

Kirisita kerebagaw

(Yuhana 16.13–15)

¹⁸Ne ta denw, wagati laban sera. Aw k'a men ko Kirisita Kerebaga* bɛna na; nka Kirisita kerebagaw caman nana sisan. O le ra an b'a lɔn ko wagati laban sera. ¹⁹O mɔgɔw bɔra an cɛ ra, nka o tun tɛ an dɔ ye; sabu ni o tun ye an dɔ ye, o tun bɛna to ni an ye. Nka o bɔra an cɛ ra ka taga, janko an y'a lɔn ko minw bɛɛ bɛ ni an ye, ko o bɛɛ tɛ an dɔ ye.

²⁰Nka aw kɔni, Ala Saninman ka aw mun ni Nin Saninman* ta turu ye; lɔnniya bɛ aw bɛ fɛ. ²¹Ayiwa, ni ne ka nin seɓɛ ci aw ma, a tɛ i n'a fɔ aw ma can lɔn dɛ! Ne bɛ a ci aw ma sabu aw ka can lɔn, ani aw k'a lɔn fana ko faninya si tɛ se ka bɔ can ra.

²²Jɔntigi le ye faninyafɔbaga ye? Mɔgɔ min bɛ ban ka la a ra ko Kirisita* le ye Kisibaga* ye, o tigi lo. Mɔgɔ min bɛ ban Fa Ala ra, Den* min bɔra Ala ra, ka ban o ra, o tigi le ye Kirisita Kerebaga ye. ²³Sabu Den min bɔra Ala ra*, ni mɔgɔ min ka ban o ra, o tigi tɛ Fa Ala fana fɛ. Nka ni mɔgɔ min ka sɔn a ra, Fa Ala fana bɛ o tigi fɛ.

²⁴Ayiwa, aw kɔni, aw ka kuma min men kabini a damina ra, aw ye o to aw jusukun na. Aw ka min men kabini a damina ra, ni o tora aw jusukun na, o tuma Den min bɔra Ala ra, aw bɛna to o ta jɛnɗɔgɔnya ra, ka to Fa Ala fana ta jɛnɗɔgɔnya ra. ²⁵A ka layiri min ta an ye, o flɛ nin ye: ɗanamanya banbari.

²⁶Mɔgɔ minw bɛ aw lafirira, ne bɛ nin seɓɛ k'a ci aw ma, olugu le kosɔn. ²⁷Aw kɔni, Matigi ka aw mun ka Nin Saninman min di aw ma, o bɛ to aw jusukun na. Aw mako t'a ra ko mɔgɔ ye aw karan, sabu Nin Saninman yere bɛ aw karanna fɛn bɛɛ ra ka ban. Ale ta karan fana ye can le ye; faninya tɛ a ra. O kosɔn a bɛ aw karanna cogo min na, aw fana ye to jɛnɗɔgɔnya ra ni Kirisita ye ten.

²⁸Ne ta denw, aw ye to Kirisita ta jɛnɗɔgɔnya ra, janko ni a nana a yere yira wagati min na, a ye na a sɔrɔ ko an ja siginin lo; maroya kana an mina a natuma ra. ²⁹Ayiwa, aw k'a lɔn ko Kirisita terennin lo cogo min na, aw fana y'a lɔn ko mɔgɔ o mɔgɔ bɛ tagama terenninya kan, o tigi ye Ala den le ye.

Ala denw tagamacogo

3¹ Ayiwa, aw m'a ye Fa Ala bɛ an kanu cogo min na wa, fɔ a bɛ an wele ko a denw. Can lo, an fana ye o le ye. O le kosɔn dunuɗamɔgɔw tɛ an faamu, sabu o ma Ala lɔn! ²Ne balema kanuninw, sisan kɔni an ye Ala denw ye! Nka an bɛna yelemɛ ka ke min ye, o ma yira fɔlɔ; an kɔni k'a lɔn ko ni Yesu Kirisita nana, an bɛna ke i ko ale yere bɛ cogo min na, sabu a bɛ cogo min na cɔ, an bɛna a ye ten le. ³O jigiya bɛ mɔgɔ o mɔgɔ fɛ, o tigi bɛ a yere saninya i ko Yesu Kirisita saninyanin lo cogo min na.

⁴Mɔgɔ o mɔgɔ be jurumun ke, o tigi be sariya le cenna; sabu jurumun ye Ala ta sariya* cenri le ye. ⁵Aw k'a lɔn fana ko Yesu Kirisita nana janko ka na an ta jurumunw bɔ an na. Jurumun si te ale yere ra. ⁶O ra, ni mɔgɔ o mɔgɔ be Yesu ta jenɔgɔnya ra, o tigi te sɔn ka to ka jurumun ke. Mɔgɔ o mɔgɔ be to ka jurumun ke, o tigi m'a ye, a m'a lɔn fana.

⁷Ne ta denmisenw, aw kana a to mɔgɔ si ye aw lafiri. Mɔgɔ min be tagama terenninya kan, o tigi terennin lo, i ko Kirisita* terennin lo cogo min na. ⁸Mɔgɔ min be to jurumun na, o tigi ye Setana ta le ye; sabu Setana le konna ka jurumun ke kabini fɔlɔfɔlɔ. Nka Den min bɔra Ala ra*, ale nana janko ka na Setana ta kewalew le cen.

⁹Ni mɔgɔ o mɔgɔ kera Ala den ye, o tigi te sɔn ka to jurumun na, sabu Ala ta janamanya be o tigi kɔnɔ. A fana te se ka to ka jurumun ke, sabu a kera Ala den ye. ¹⁰Ala denw, ani Setana ta denw be lɔn ka bɔ jɔgɔn na min fe, o fle nin ye: Mɔgɔ o mɔgɔ te terenninya sira tagama, o tigi te Ala ta ye, ani mɔgɔ o mɔgɔ te a balema kanu.

Balemaw kanucogo

¹¹Aw ka kuma min men kabini fɔlɔfɔlɔ, o le ye nin ye, ko an ye jɔgɔn kanu. ¹²An kana ke i ko Kabila^a! Ale tun kera Setana ta le ye, o kosɔn a ka a balemaɛ faga. Mun kosɔn a k'a faga? A k'a faga, sabu ale yere ta kewalew tun man ni, k'a sɔrɔ a balemaɛ ta kewalew tun terennin lo^b. ¹³O le kosɔn, ne balemaw, ni dunɔnamɔgɔw be aw kɔninya, o kana bara aw ra.

¹⁴Ni an be an balemaw kanu, o le b'a yira ko an bɔra saya ra ka don janamanya ra. Mɔgɔ min te a balema kanu, o tigi be saya le ra. ¹⁵Mɔgɔ o mɔgɔ be a balema kɔninya, o tigi ni mɔgɔfagabaga beɛ ka kan. Aw fana k'a lɔn ko mɔgɔfagabaga si te se ka to mɔgɔfaga ra ka janamanya banbari sɔrɔ Ala fe. ¹⁶Fen min k'a to an ka kanuya lɔn, o fle nin ye: Yesu Kirisita ka a yere nin di ka sa an kosɔn. O cogo ra an fana ka kan ka an yere nin di ka sa an balemaw kosɔn.

¹⁷Ni dunɔna naforow be mɔgɔ dɔ boro, ni o tigi k'a balemaɛ ye fagantanya ra, ni a ma hina a ra, ale be se k'a fɔ cogo di ko Ala ta kanuya be a jusukun na? ¹⁸Ne ta denmisenw, an kana jɔgɔn kanu ni an kumacogo dama ye, ani an ta kumadimanw; an ye jɔgɔn kanu ni an ta kewalew ye, ni can fana ye.

¹⁹O cogo le ra, an be se k'a lɔn ko an be tagama can sira kan; an hakiri siginin fana bena to Ala na kɔrɔ. ²⁰Hali ni an jusukun be an jaraki, an k'a lɔn ko Ala ta miiriya ka bon ni an jusukun miiriyaw ye; ale le fana be fen beɛ lɔn. ²¹Ne balema kanuninw, ni an jusukun te an jaraki, o tuma an hakiri siginin lo Ala na kɔrɔ. ²²Ni an fana be fen o fen daari, a be o di an ma; sabu an be a ta cifɔninw sira tagama; min ka di a ye, an be o ke fana. ²³A ta cifɔnin fle nin ye: Den min bɔra ale Ala ra*, Yesu Kirisita, ko an ye la o tɔgɔ ra, ani ko an ye jɔgɔn kanu, i ko a k'a fɔ an ye cogo min na. ²⁴Mɔgɔ min be Ala ta cifɔninw sira tagama, o tigi be jenɔgɔnya ra ni Ala ye, Ala fana be jenɔgɔnya ra ni o tigi ye; fen min b'a to an b'a lɔn ko Ala be jenɔgɔnya ra ni na ye, o fle nin ye: A ka Nin Saninman* min di an ma.

Cira faninyafɔbagaw

4 ¹Ne balema kanuninw, minw beɛ b'a fɔ ko Ala Nin be o kɔnɔ, aw kana la olugu beɛ ra de! Aw ye o segesege fɔlɔ, k'a lɔn ni a kera ko o nin bɔra Ala le ra. Sabu cira faninyafɔbaga caman nana dunɔna kɔnɔ. ²Ala Nin Saninman be lɔn min fe, o fle nin ye: Nin min b'a to mɔgɔ be lɔ a ra k'a fɔ ko Yesu Kirisita nana dunɔna ra ka na ke adamaden ye, o nin bɔra Ala ra.

³Nka nin min te sɔn Yesu ta ko ma, o ma bɔ Ala ra. O ye Kirisita Kerɛbaga* ta nin le ye; aw ka o le ko men ko a bena na dunɔna ra, nka sisan a be dunɔna ra ka ban.

⁴Ne ta denmisenw, aw kɔni ye Ala ta mɔgɔw ye, o kosɔn aw ka se sɔrɔ cira faninyafɔbagaw kan; sabu Ala Nin* min be aw kɔnɔ, o ka bon ka teme dunɔnamɔgɔw ta kan. ⁵Olugu ye dunɔna ta le ye; o kosɔn o be kuma ka kɔna ni dunɔna ta cogo ye, dunɔnamɔgɔw be o lamɛn. ⁶Nka anw ye Ala ta mɔgɔw le ye. Mɔgɔ min be Ala lɔn, o be an lamɛn; nka mɔgɔ min te Ala ta ye, o te an lamɛn. Ayiwa, nin le sababu ra an be can ta Nin ni faninya ta nin lɔn ka bɔ jɔgɔn na.

Ala ta ko beɛ ye kanuya le ye

⁷Ne balema kanuninw, an ye jɔgɔn kanu, sabu kanuya be bɔ Ala le ra. Mɔgɔ min be a mɔgɔjɔgɔn kanu, o tigi ye Ala den le ye, a ka Ala lɔn fana. ⁸Mɔgɔ min te a mɔgɔjɔgɔn kanu, o tigi ma Ala lɔn, sabu Ala ta ko beɛ ye kanuya le ye. ⁹Fa Ala ka a ta kanuya yira an na cogo min na, o fle nin ye: Den* kelenpe min bɔra Ala ra, a ka o ci ka na dunɔna ra, janko an ye janamanya sɔrɔ o sababu ra. ¹⁰Kanuya ye nin le ye: Anw le ma Ala kanu de! Ala le ka anw kanu; Den min bɔra Ala ra, a ka o ci k'a ke saraka ye ka an ta jurumun kafari.

¹¹Ayiwa, ne balema kanuninw, ni Ala ka an kanu tan, an fana ka kan ka jɔgɔn kanu! ¹²Mɔgɔ si ma Ala ye ka ye. Nka ni an be jɔgɔn kanu, Ala be to an jusukun na, a ta kanuya fana be dafa an jusukun na.

^a3.12 Kabila: Dɔw b'a fɔ ko Kayen.

^b3.12 Kabila ta ko: Aw ye nin yɔrɔ fle: Damina 4.1–8.

¹³ Fa Ala ka Nin Saninman* min di an ma, o le b'a to an b'a lɔn ko an be ni a ye jɛnɔɔɔɔɔɔɔɔ ra, ani ko ale fana be ni an ye jɛnɔɔɔɔɔɔɔɔ ra. ¹⁴ Ayiwa, an k'a ye, an fana kera a seerew ye ko Den* min bɔra Fa Ala ra, a ka o le ci ka na ke dunɔɔɔɔɔɔɔɔ ta kisibaga ye. ¹⁵ Ni mɔɔɔ min ka lɔ a ra ko Den min bɔra Ala ra ko Yesu lo, Ala be to jɛnɔɔɔɔɔɔɔɔ ra ni o tigi ye, o tigi fana be to jɛnɔɔɔɔɔɔɔɔ ra ni Ala ye. ¹⁶ Fa Ala be an kanu cogo min na, an kɔni ka o lɔn, an fana lara a ra. Ala ta ko bɛɛ ye kanuya le ye; kanuya be mɔɔɔ min jusukun na, o tigi be jɛnɔɔɔɔɔɔɔɔ ra ni Ala ye, Ala fana be jɛnɔɔɔɔɔɔɔɔ ra ni o tigi ye.

¹⁷ Fɛn min b'a yira ko Ala ta kanuya be an jusukun na can ra, o ye ko kititigelon na siranya tena an sɔɔɔ, sabu Kirisita* be cogo min na, an fana be tagama o cogo le ra dunɔɔɔ kɔɔɔ. ¹⁸ Siranya te kanuya ra, sabu kanuya dafanin be siranya ban; mɔɔɔ ta kojugu ta tɔɔɔ le be siranya bla a ra. O kosɔn mɔɔɔ min be siran, o tigi ta kanuya ma dafa. ¹⁹ Anw kɔni, anw be tɔw kanu, sabu Ala kɔnna ka an kanu. ²⁰ Ni mɔɔɔ min ko a be Ala kanu, k'a sɔɔɔ a be a balema kɔnɔɔɔ, o tigi ye faninyafɔbaga le ye; sabu i ɔa be i balema min na, ni i tɛ o kanu, i ɔa tɛ Ala min na, i tɛ se ka o kanu. ²¹ Yesu Kirisita ka ci min fɔ an ye, o le ye nin ye: ni mɔɔɔ min be Ala kanu, o tigi ka kan ka a balemaw fana kanu.

Mɔɔɔ ka kan ka sɔn Ala ta ma

5 ¹ Ni mɔɔɔ o mɔɔɔ ka la a ra ko Yesu le ye Kisibaga* ye, o tigi ye Ala den le ye. Ni i be face kanu, i be a den fana kanu. ² Ni an be Fa Ala kanu k'a ta cifɔninw sira tagama, an b'a lɔn o le fɛ ko an be a ta denw kanu. ³ Ni an be Ala kanu, an ka kan ka a ta cifɔninw sira tagama. A ta cifɔninw fana man gbelen. ⁴ Mɔɔɔ o mɔɔɔ kera Ala den ye, o tigi be se sɔɔɔ dunɔɔɔ kan. Fɛn min b'a to an be se sɔɔɔ dunɔɔɔ kan, o ye an ta lanaya ye. ⁵ Jɔn le be se sɔɔɔ dunɔɔɔ kan? Mɔɔɔ min lara a ra ko Den min bɔra Ala ra* ko o ye Yesu ye, o tigi lo.

⁶ Min nana ji ni jori sababu ra, o le ye Yesu Kirisita ye; a ma na ji daman sababu ra, nka a nana ji ni jori le sababu ra. Nin Saninman* le be o seere ye, sabu Nin Saninman le ye can ye. ⁷ Sisan o kera seere saba ye: ⁸ Nin Saninman, ani ji, ani jori. Ayiwa, o seere saba bɛɛ bennin lo kelen ma fana. ⁹ An be sɔn adamadenw ta seereya ma, nka Ala ta seereya ka bon ni adamadenw ta ye. Den min bɔra Ala ra*, Ala ka min fɔ o ta ko ra, o le ye Ala ta seereya ye. ¹⁰ Den min bɔra Ala ra, ni mɔɔɔ min ka la o ra, Ala ta seereya be o tigi jusukun na. Nka ni mɔɔɔ min ma la Ala ra, o tigi ka Ala ke faninyafɔbaga le ye, sabu Den min bɔra a ra, Ala ka seereya min ke o ta ko ra, o tigi ma la o ra. ¹¹ Ayiwa, o seereya fle nin ye: Ala ka ɔanamanya banbari di an ma; Den min bɔra Ala ra, o ɔanamanya be sɔɔɔ o le fɛ. ¹² Ni o Den be mɔɔɔ min fɛ, ɔanamanya be o tigi fɛ. Nka Den min bɔra Ala ra, ni o tɛ mɔɔɔ min fɛ, ɔanamanya tɛ o tigi fɛ.

Jigi min be lanabagaw fɛ

¹³ Ayiwa, Den min bɔra Ala ra*, aw minw lara o tɔɔɔ ra, ne be nin sebe ci aw ma, janko aw y'a lɔn ko aw ka ɔanamanya banbari sɔɔɔ. ¹⁴ Ayiwa, min be an ja gbeleya, o fle nin ye: Ni an ka fen o fen daari Ala fɛ ka kɔa ni a sago ye, a be an lamen. ¹⁵ Ni an k'a lɔn ko a be an lamen, an k'a lɔn fana ko ni an ka fen o fen daari a fɛ, an ka o fen sɔɔɔ ka ban.

¹⁶ Ni mɔɔɔ dɔ k'a balema ye a be jurumun dɔ kera, jurumun min tɛ saya lase mɔɔɔ ma, a ka kan ka Ala daari, janko Ala ye ɔanamanya di a balema ma. Minw ta jurumun tɛ saya lase mɔɔɔ ma, ne be olugu le ma. Sabu jurumun dɔ be yi, o be saya lase mɔɔɔ ma; ne m'a fɔ ko aw ye Ala daari mɔɔɔ ye o jurumun kosɔn.

¹⁷ Terenbariya bɛɛ ye jurumun le ye, o ye can ye, nka jurumun dɔw be yi, o tɛ saya lase mɔɔɔ ma.

¹⁸ An k'a lɔn ko mɔɔɔ o mɔɔɔ kera Ala den ye, o tigi tɛ to ka jurumun ke; sabu Den min bɔra Ala ra, ale be o tigi tanga, Setana fana tɛ se a ma.

¹⁹ An k'a lɔn fana ko an kera Ala ta ye, nka dunɔɔɔ bɛɛ lajennin bɛɛ be Setana ta fanga le kɔɔɔ.

²⁰ Nka Den min bɔra Ala ra, an k'a lɔn ko o le nana hakiritigiya di an ma, janko an ye Ala Cantigi lɔn; an be Ala Cantigi ta jɛnɔɔɔɔɔɔɔɔ le ra, ani Den* min bɔra Ala ra, Yesu Kirisita. Ale le ye Ala Cantigi ye, ani ɔanamanya banbari.

²¹ Ayiwa, ne ta denmisenw, aw ye aw yɛɛ kɔɔɔsi batofen wɛɛw ra.